

Oponentský posudek na diplomovou práci Mgr. Henriety Votíkové *Subjektivní očekávání osob po výkonu trestu odnětí svobody od účasti v celoživotním vzdělávání*

Diplomová práce Mgr. Vojtíkové má rozsah 73 stran textu a obsahuje jednu přílohu. Je uvedena obsahem (s. 6–7), úvodem, jehož součástí je i vytyčení cíle práce (s. 8–10) a následuje vlastní text rozčleněný do dvou základních částí, teoretické a empirické, které jsou dále přehledně členěny do dalších podkapitol včetně závěrečného shrnutí. Práce je uzavřena seznamem literatury (s. 69–73) a doplněna přílohou.

Jako cíl si pisatelka stanovila „nahlédnout na názory osob po výkonu trestu na celoživotní vzdělávání“ (s. 9). Zároveň předložila vlastní hypotézu, se kterou se v závěru na základě vlastního empirického průzkumu kriticky vyrovnává, čímž tento hlavní vytyčený cíl plní. Na jednotlivých dílčích případech se jí podařilo vyrovnat se i s dílčím vytyčeným cílem, tedy pokusem přiblížit osudy některých respondentů.

Vlastnímu postupu popsanému v kapitole „Empirická část“ předchází část „teoretická“. V ní se věnuje hlavním termínům a fenoménům spojených s problematikou. Zajímavým způsobem si přitom všímá např. ustalování termínu „bezdomovec“ v obecném povědomí v postupu doby (s. 43–44). Tato část však obsahuje nedostatky, zejména formálního charakteru. V některých případech uvádí teze autora, aniž by posléze odkázala na zdroj, ten je uveden pouze v seznamu literatury (s. 17). Obdobně by měl být např. uveden odkaz na zdroj, ze kterého pisatelka odkazuje na koncepci rozvoje českého vězeňství (s. 31); tento je opět jen v seznamu literatury. V kapitole „Sociální pedagogika“ je odkazováno na „slova Poláka“, nicméně zde nejenže chybí odkaz na tohoto autora, ale jeho jméno nefiguruje ani v seznamu literatury. Často není u odkazů pod čarou uvedena strana publikace, ze které jsou informace přebírány, a je přitom zřejmé, že odkaz se neváže k publikaci jako celku, nýbrž její dílčí části, případně konkrétní citaci (viz např. poznámky č. 17–18, s. 16 aj.). Drobná nadbytečnost, v tomto případě zanedbatelná, se pisatelce vloudila i v případě poznámky č. 69 (s. 47), jejíž obsah je doslova uveden v textu. Některé informace by měly být více uvedeny do kontextu, aby byly srozumitelnější; např. „jak to bylo za p. Dolínka na MHMP v době, kdy byl zodpovědný i za řešení situace osob bez domova...“ (s. 41). Nacházejí se zde též některé drobné věcné chyby, např. Beccariova práce *Dei delitti e delle pene* nevyšla v roce 1764 v Monaku, nýbrž v Livornu (s. 24), nebo protiřečení – např. indický zákoník Manuův vzniklý „patrně mezi 2. stol. př. n.l. a 2. stol. n.l.“ nemůže „aspirovat svoji starobylostí na první místo“, když sama pisatelka předtím uvádí zákoník Chammurapiho (s. 22).

Empirický postup Mgr. Vojtíkové je dobře vysvětlen včetně jejích jednotlivých postupných kroků. Na počátku byla stanovena metoda sběru dat a Mgr. Vojtíková provedla i prvotní šetření ve squattu na Praze 4, na základě jehož výsledků pak upravila další pracovní postup. V závěru je zhodnocena původní hypotéza, kterou na základě výzkumu pisatelka přehodnocuje. Kapitola 3 – „Empirická část“, považuji za velmi úspěšně zpracovaný sondážní výzkum. Kapitola je doplněna i přehlednými tabulkami, které jsou doprovozeny dalším vysvětlujícím a doplňujícím textem. Je zřejmé, že předkladatelka diplomové práce svoje postupy zvažovala, všímala si možných problémů a na základě nabytých zkušeností se s nimi s rozmyslem vyrovnávala a modifikovala operativně další postup. Tato část diplomové práce je výborná a je ocenitelný jak autorčin přístup k problematice, tak její zpracování.

Literatura je přehledně rozdělena na „Knihy“ (zde bych volil vhodnější termín, např. „monografie a články v periodikách“), „Elektronické zdroje“ a „Akademické práce“. Toto přehledné rozdělení však obsahuje menší nesystémové chyby: Většina tištěných publikací je uvedena i s ISBN či ISSN, není to

však jednotné, v některých případech tato informace chybí, a pouze jednou v tomto případě pisatelka uvádí „ISBN neuděleno“. Disertační práce Laca Touška je uvedena v elektronických zdrojích, zatímco disertace Jana Váně v oddílu akademických prací. U obou je přitom odkaz na internetový zdroj, takže způsob zařazení do daného oddílu by měl být sjednocen. Poznámka na s. 71 „potvrzeno i telefonicky“ je v seznamu literatury neadekvátní.

Jedním z hlavních formálních nedostatků práce je chybějící seznam používaných zkratk. Tyto přitom pisatelka výrazně užívá, aniž by však v mnoha případech uvedla napoprvé jejich význam. Týká se to zejména hojně užívané zkratky VTOS, nicméně i dalších, např. TPN (s. 40), MHMP (s. 41), HmN (s. 56) NNO (s. 68) aj. V některých případech jsou zkratky správně rozepsány, někdy ovšem později než při prvním užití (viz FEANTSA, s. 44). Vzhledem k tomu, že ne vždy se přitom jedná o zkratky obecně známé, práce by jejich seznam neměla postrádat.

Jako příloha je na s. 74 otištěn přehled systému Souhrnné analýzy rizik a potřeb odsouzených, o kterém Mgr. Vojtková pojednává na s. 37.

Předloženou diplomovou práci Mgr. Henriety Votíkové *Subjektivní očekávání osob po výkonu trestu odnětí svobody od účasti v celoživotním vzdělávání* vzhledem k výše uvedenému doporučuji k obhajobě a navrhuji celkově ohodnotit známkou „velmi dobře“.

V Praze 30. srpna 2017

ThDr. et Mgr. Pavel Helan, Th.D.